

Dosarul nr. 2ra-1157/2022
2-21012538-01-2ra-24082022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: S. Vasilachi)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

Î N C H E I E R E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, reprezentată de avocatul Alina Gorelco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Pavel Culacovschi cu privire la încasarea prejudiciului,

împotriva deciziei din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 ianuarie 2021, SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Asterra Grup” SA, intervenient accesoriu Pavel Culacovschi prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 105 968 de lei, a sumei de 7 336,18 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și cheltuielilor de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat în mărime de 3 399,15 de lei și 5000 de lei pentru asistența juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că la 28 iunie 2017, între SA „Moldasig” ca asigurator de răspundere civilă și Oleg Matușevschi, ca asigurat și posesor al autovehiculului de model VW Pasat, nr. de înmatriculare XXXXX, a fost încheiat Contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule, în baza căruia s-a emis Polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) cu seria nr. RCAI-003260646, valabilă pe perioada de asigurare de la 28 iunie 2017 până la 27 iunie 2018.

A notat că la 24 februarie 2018, în or. Cimișlia, a avut loc un accident rutier cu participarea autovehiculului de model VW Pasat, nr. de înmatriculare XXXXX, condus de cet. Pavel Culacovschi, în urma căruia a fost deteriorat autovehiculul de model Renault Kadjar, nr. de înmatriculare XXXXX condus de cet. Ion Olărescu. Vinovat de producerea accidentului rutier la etapa întocmirii dosarului contravențional a fost recunoscut cet. Pavel Culacovschi, fapt consemnat în procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI03790768 din 28 februarie 2018.

A menționat că în baza contractului de asigurare facultativă CASCO nr. CS214/BT/17 din 28 decembrie 2017, încheiat între SRL „BT Leasing MD” și CA „Asterra Grup” SA, ultima a achitat pentru reparația autovehiculului Renault Kadjar, nr. de înmatriculare XXXXX, despăgubirea de asigurare în sumă de 105968 de lei.

A afirmat că, deoarece cet. Pavel Culacovschi deținea Contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto încheiat cu SA „Moldasig”, CA „Asterra Grup” SA în ordine de subrogare, a înaintat acțiune de regres către SA „Moldasig”, solicitând recuperarea daunei materiale în sumă de 105 968,00 de lei. Prin decontare reciprocă efectuată în baza Acordului de stingere a datoriilor reciproce din 07 septembrie 2018 și ordinul de plată nr. 11598 din 28 septembrie 2018, SA „Moldasig” a achitat despăgubirea de asigurare în sumă de 105 968 de lei.

A mai relatat că ulterior, s-a constatat că prin hotărârea din 17 octombrie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, a fost admisă contestația lui Pavel Culacovschi privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție MAI03790768 din 28 februarie 2018, iar prin decizia din 09 martie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a admis contestația depusă de Ion Olărescu, s-a declarat nul în întregime procesul-verbal în privința lui Pavel Culacovschi și decizia agentului constator privind sancționarea acestuia.

A invocat că din acest considerent, SA „Moldasig” în temeiul prevederilor art. 1979 alin. (1) Cod civil, prin reclamația nr. 1619 din 02 iunie 2020, a solicitat restituirea de către CA „Asterra Grup” SA, în termen de 10 zile, a despăgubirii de asigurare achitate în sumă de 105 968 de lei, însă reclamația a rămas fără răspuns.

Concomitent, în temeiul art. 942 Cod civil, a fost calculată dobânda de întârziere pentru perioada 17 iunie 2020 – 06 ianuarie 2021 pentru datoria în sumă de 105 968 de lei, care constituie 7 336,18 de lei.

La fel, în temeiul art. 96 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, a solicitată încasarea onorariului pentru serviciile de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 302 din 30 octombrie 2020 suportate ca urmare a înaintării prezentei acțiuni.

Astfel, reclamanta a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea prejudiciului material în mărime de 105 968 de lei, a sumei de 7336,18 lei cu titlu de dobândă de întârziere și a cheltuielilor de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat în mărime de 3399,15 lei și 5000 de lei pentru asistența juridică.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la SA „Moldasig” în beneficiul CA „Asterra Grup” SA cheltuielile judiciare suportate, pentru asistență juridică în sumă de 5 000 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la data de 02 decembrie 2021, avocatul Alina Gorelco, în interesele apelantei SA „Moldasig”, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de avocatul Alina Gorelco, în interesele apelantei SA „Moldasig” și s-a menținut hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform prevederilor art. 22 alin. (11) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, dacă, la data producerii

accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, proprietarul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul aceluși contract. Alin. (12) prevede că în cazul când persoana păgubită se adresează asigurătorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi, dacă asigurătorul de bunuri a respectat procedura de invitare a asigurătorului de răspundere civilă auto prevăzută la alin.(12¹).

Conform alin. (12¹), asigurătorul care are încheiat contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana vinovată și asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, probând invitația printr-un înscris justificativ. Neprezentarea asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate la data și locul stabilit nu împiedică asigurătorul de bunuri să constate pagubele ce vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto absent de la procesul de constatare. Iar, potrivit alin. (13) al aceluiași articol, întru respectarea prevederilor alin. (12), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită acesteia de la asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul și același accident.

Conform prevederilor art. 1301 Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

În conformitate cu prevederilor art. 1315 alin. (1) lit. b) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), asigurătorul este obligat să efectueze plata, la apariția dreptului asiguratului sau al beneficiarului asigurării de a încasa suma asigurată sau despăgubirea de asigurare, în termenul stabilit în condițiile de asigurare.

Colegiul a mai reținut și prevederilor art. 1329 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), care stipulează că asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Astfel, Colegiul a menționat că instanța de fond just a remarcat că pentru anularea în întregime a procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI03790768 din 28 februarie 2018, a servit anume art. 443 alin. (1) lit. e) și art. 445 Cod contravențional, considerente din care instanța de judecată nu a purces la examinarea învinuirii aduse conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI03790768 din 28 februarie 2018, deoarece actul de învinuire a fost desființat.

În aceeași ordine, prin propunerea de achitare benevolă nr. 89-4/06 din 18 iunie 2018, CA „Asterra Grup” SA (asiguratorul autovehiculului de model Renault Kadjar, nr. de înmatriculare XXXXX) a solicitat de la SA „Moldasig” (asiguratorul automobilului de model VW Pasat, nr. de înmatriculare XXXXX, condus de Pavel Culacovschi în privința căruia a fost întocmit procesului-verbal cu privire la

contravenție seria nr. MAI03790768 din 28 februarie 2018 și aplicată sancțiune contravențională în baza art. 242 alin. (1) Cod contravențional, achitarea benevolă a sumei achitate în mărime de 105 968 de lei pentru repararea autovehiculului Renault Kadjar, nr. de înmatriculare XXXXX.

Instanța de apel a notat că a fost întocmit și dosarul de daună D/RCA/18-376 de către SA „Moldasig” prin care s-a decis de a considera cazul dat drept caz de asigurare și de a achita către CA „Asterra Grup” SA suma despăgubirii de asigurare în mărime de 105 968 de lei (f.d. 23).

Colegiul a concluzionat că instanța de fond just a respins cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig”, remarcând faptul că declararea nulă a procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma articolelor 443, 445 Cod contravențional, nu exclude vinovăția asiguratului în comiterea accidentului rutier și răspunderea asiguratului pentru pagubele produse de autovehicul, or, instanța de recurs nu s-a expus asupra lipsei faptei contravenționale, ci a determinat temeiurile de nulitate a procesului verbal.

La 08 august 2022, SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Alina Gorelco, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 aprilie 2022 și a expedit-o participanților la proces la 08 iunie 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 177-178), astfel, recursul declarat la data de 08 august 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 24 august 2022 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

La 12 septembrie 2022 CA „Asterra Grup” SA, reprezentată de avocatul Natalia Vladimirov, a depus referință și a solicitat a fi declarat inadmisibil recursul.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Alina Gorelco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Alina Gorelco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Alina Gorelco, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, reprezentată de avocatul Alina Gorelco, împotriva deciziei din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat